1. Sep. 1830

FAKTA

Dato:
1. Sep. 1830

Sidetal:
Dagbog A, side 88 recto – 89 recto

Dagbogens placering:
Det kgl. Bibliotek NKS 2923, 4°

Omtalte personer:
Østen Hansen
Peder Monrad
Halvor Solem

Trykt udgave:
Georg Nygaard: "Maleren Martinus Rørbyes Rejsedagbog 1830", København 1930, s. 106-108

TRANSSKRIPTION

Den 1ste September.
Efter at have tilbragt Natten •88 verso• meget slet, kom jeg igjen paa Beenene og hastede nu afsted ledsaget af min nye Vært[1] til [overstreget: Tudal] |Kroshuus|, hvorhen jeg maatte ballansere mig paa Hesten da jeg var kommen op at ride paa een af de saakalde Torskesadeler hvori der ingen Sadelbom findes og som ligge ganske løsse paa Hesten. Jeg tog paa Veien fra Tudal Afsked fra Østen Hansen[2] der havde ledsaget mig til en Broe her og havde jeg i det Heele været ret vel fornøiet med ham, dog agter jeg ikke oftere at betiene mig af hans eller hans Hestes Følge over Gausta, da han hermed forekommer mig noget for dyr. Efter at have endt det ubehagelige Rit fra Tudal kom jeg til Kroshuus i Sauland hvorfra jeg da Veiene her ere banede fik et Slags Kjærre hvorpaa jeg kjørte saa slet, |som| jeg endnu aldrig har kjørt, da jeg siddende paa et løst Bræt hvorpaa man havde lagt en Hørsæk hvert Øjeblik falt ned paa Bunden i Kjærren hvorfra jeg let kunde være faldt dybere hvis jeg ikke havde været saa stor, da der allevegne fantes store Aabninger man vel maatte vogte sig for. For at undgaa disse Ubehageligheder maatte jeg endelig da jeg var træt saavel af det foregaaende Rit som af at gaae, sætte mig paa Sækken bag i Kjærren og lade mine lange Been hænge dinglende bag[overstreget:efter]|ud|. Saaledes naaede jeg til Hitterdal hvor jeg da Gistgiver Stedet her var mig slet anbefalet, henvente mig til Klokkere, som gav mig det Raad, da han selv ikke havde saadan Leilighed han vilde byde mig at tage hen til Provsten Monrad[3] der boede lige over for den gl: Kirke,[4] og hvor han var viis paa jeg viilde finde den beste Modtagelse og bedre Logie end det hos ham. Omendskjøndt aldeles ubekjendt med Præsten fulgte jeg dog Klokkerens Raad, og fandt jeg mig saare tilfredsstillet hos denne vakre Familie der modtoge •89 recto• mig med den største Beredvillighed og hos hvem jeg forblev, [dagbogsnotatet fortsætter den følgende dag]

---

[1] Halvor Solem.

[2] Østen Hansen.

[3] Peder Monrad.

[4] Inden sin afrejse to dage senere tegnede Rørbye en af stolene i kirken, solgt på Bruun Rasmussen auktion 485, juni 1986, nr. 461.

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE
NY CARLSBERGFONDET

Hunde, de var gaa Dem efter hinde. Man saae hvorstor
mange Steder i Siden ved Jordet Lemninger af Huse, Lem
og andre saa kaldte Kvaterer, de var ikke saa Dybe
Huse, Høie, Men jo endog undertiden for Hjørnet de for
Een Gaard Tilhold, som var blevne Dybe gjennemsnevne gid
ligger ved Jordet og lage Steen foran en Hver gaar
hvis andre Steede man saae at Jordet Hulter er i Voxet
hvor man gaaer at Gulbakken og andet Jaugtige hvor det
tilhold. Paa Steinen hvilede vi efter en Times, de
Skjerte den Mand i Tidal hvor vi skulde over natte. Det
var nattog var Maaltid at vi Egen til denne Gaard
Afstanden og at saa forlade Kvaterer gaa alle Kanterne
gaa var det var det morsomt, Lagde gaa den var ikke ungen
fidt, de Gadebullerne for hende var trom hvorfra
overskaet de Alt, og hvorfra de gjorde allehaande hvorfra
Gjøre og Legeleder. De Eenen gaa Dotteren hende selvet
og hvorfra den Mand imedens vi drak Mælk lage vi gjem det
Gaaen og fuldende hvorfra Vejremandring med at Jordet
forbi det Bjergjen til Tidal, hvor vi Forstand
trøt saant, de vi ikke hende fattet hvorfra i At Elara
Maanden de gjorde denne Afskrivandring med Behagelig
gjem. Endelig for Klaber Solem i Tidal hvor vi
lage ind er hvorfra venlige Mand i mynd Skoed at
vesse, og fy tilbage for en mandelig Mat i Dig maatte
saane gaa en Bent hvorfra der var lagt at de for saa
mange gode Lammefoller, hvori jeg ende maatte vore
glad de fy Mand Skulde hen lagt i Dengen, og for
var saa gav efter vaadne Mænnig Sorte Gaaeren
som fy forbeste Foller ikke i Tollerne gik gid for for
de at Mangen Hende var Fosser ud for at Bæchnaar
Levninet. Den 1 September var at Jens Tilbrøgt Skatten

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE
NY CARLSBERGFONDET

meget stort, end jeg igjen gav barnene, og hastede nu
afsted til det lille nye Bord til ~~[illegible]~~ Kristiane, hvorfra jeg
maatte bestræbe mig paa at faae de to ældste Børn og
at vide gaa om af det paa Slottet tilstedeværende Hofmarskal
ingen Vanskeligheder og saa ligge paa Slottet paa Natten.
Jeg tog paa Veien fra Sydet af Ørsted fra Peter Hansen
de Penge han havde lovet mig til at betale Leie og Kost
jeg havde ikke noget vist at forvente mere fra ham, og efter jeg
ikke afsendte et Bekjendtgjørelse om Hans eller Hans Fæstes
Følge over Gaasta, de han formodede forlangt mig noget
for dem, efter Skikken var det ikke udhavelig at for-
lade den jeg til Kristiane. Imidlertid havde jeg
de Penge for en Dansk Pd at blive Herren for.
gav jeg Gjorde saa stort, jeg endnu aldrig har Lyst til, de
jeg i Stand gav et lille Brud Sorgen over hende. Efter en
Gårsdags Dvæl Skibet fik nu gode Vinde. Gjorde
forøvrigt jeg det Lund over Fulde dybere end jeg ikke
havde troet saa stor, ikke der ogsaa mangen Hindring
Afbrydelser men vel maatte vente jeg dem. Ved at undgaae
disse Ubehagelighedere maatte jeg endelig de jeg var bleven
saaledes af det forgangne det som skal gaae, fattes mig
gaae Dette bag i Sorgen og lade mere lange Dage
forgange dinglen bagefter. Vaadende maatte jeg til
Pilkerød hvor jeg de Gistjenere Ørsted Hov var mig
slet ubehagelig, forlangte mig til Ekeberg, saae gaae
mig det Land de saae selv ikke havde saadan Dalegod
saae ville bede mig at tage det Præsten Konrad
der bandlige over det ene gl. Kirke, og saae saae var
mig jeg vilde finde den bedste Vordegalle og bedre
Lager end det hos ham. Ørsted ikke ubehandt
Ønske fristede jeg dog Ekeberg Land og fandt mig
saae tilfredsstillet for dem vedr. Familie der modtog

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE
NY CARLSBERGFONDET

mig med den største Beredvillighed og Ære fra en for
blev den 2 September de ikke Mærkelige blev forfølgte
at tilbage Vejen til Christiania, og jeg troede ikke Lund
var stige bort derfra og saa Jeres nødig at udfylde mig en
Dumme efter de forregaaende Dage besvær. Det blev
mig ogsaa meget godt. Fattigdal der er meget smuk og
frugtbar en Præstegaard ligger til Salg, og jeg fandt derfra
for at Mistrøstemorder at betragte efter de første Efterretninger
i Norge fortalte der forøvrigt Kiøbe skal Jeres
og Jeres derfra er fuldkommen Grund til at antage, de
den tilfulde bevare Dreng dreng. Den 3 September afreiste
jeg fra Christiania Morgen og blev indbudne til at besøge
Jernverket en langere tid naar min Vei igen skulde
falde gennem Dalen, saa var ogsaa jeg villig til at be
tænke mig en Maned og Jeg forevrigt jeg i det stille
Vejr der i dag fandt udfandt jeg tilbagelagde Veien
over Marskiaer til Christiania, og maatte jeg i dag
maatte for sidste Gang gaa denne Tour i Norge
udstaa alle de Ubehagelighedder som en Gjeldrist gi
slet Veier med Sigtet da den Vei jeg i dag tilbage
lagde var saa slette Veder næsten uforanderlig
og altid tilbaage saa at man kunde kiøre
uns snart efterfølgere bag efter Gaster. Jeg kan saa
gaaste vand til den sidste Strækning der ligger mit
gaa Gaar og troede jeg efter at overtalesen gjennem
Lifts forfulte Veiene lig i nogt Veder Veier til
Christiania hvor jeg anden 2 16 fuldkommen tilfreds
med Maaneds Maal hvorfra jeg Lund fandt noget bed
re Befordring og hvor jeg ogsaa for den gamle Madame
Linstmarmand fandt en varen Stue og god Plies hos
til jeg i dag Søndagen kaldte de jeg besøgte mig hjertelig.